

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JANUARY 18, 1944

STEVILKA (NUMBER) 14

Rusi drviijo proti dvema železniškima centroma

Ravno pred padcem; nova ofenziva Rdeče vojske na severu samo 7 milj od Novosokolnikov

LONDON, 18. jan. — Glasom zadnjih vesti, ki so bile objavljene v Moskvi danes zgodaj jutraj, je nova ruska ofenziva na severni fronti samo še 7 milj oddaljena od važnega železniškega križišča Novosokolniki, medtem ko se druga ruska armada, prodirajoča proti severozapadu nahaja samo še 14 milj od strateško važnega prometnega centra Rovno.

Ako pade Rovno, bodo Rusi v oblasti vseh prometnih zvez v vzhodni Poljski.

Četrta milijona Rusov v akciji pred Leningradom

Berlinska poročila pravijo, da na 250 milj dolgi fronti pod Leningradom napada silna ruska armada, ki šteje četrta milijona mož.

Iz južne ukrajinske fronte se javlja o ljutih nemških protinapadih, toda Rusi so vse nemške poizkuse, da bi prešli v ofenzivo zadušili v krvi, pri čemer je bilo uničenih 80 tankov, 16 oklopnih vozil, 200 tovornih avtov in mnogo drugega vojnega materiala.

Padeč Rovna ni daleč

Ko so Rusi zavzeli mesto Tutulin, je prva ukrajinska armada,

kateri poveljuje gen. Nikolaj Vatutin, prišla v oblast terena, ki napravi padeč Rovna skoro neizogibnim. Rdeča vojska se nahaja samo še 14 milj od tega vitalnega komunikacijskega centra.

Ravno leži 40 milj znotraj stare poljske meje. Tam se križata železniški progi Berdichev-Varšava in Sarny-Lviv, in skozi Rovno gre tudi tlakovana cesta med Kijevom in Varšavo.

Nemci požigajo za seboj

Kakor vselej, tako Nemci tudi na severnem sektorju pred Leningradom požigajo in poganjajo v zrak vse, kar morejo, predno se umaknejo iz krajev, katerih ne morejo več držati, obenem pa odganjajo civilno prebivalstvo proti zapadu.

1/c, ki se nahaja pri mornarici v atlantski vojni zoni, in Johna Jr., v Willowick, O., ter tri sestre: Mrs. Amelia Ingram, 17406 Neff Rd., Agnes in Rose Kantz. — Mladenci, ki je dal svoje življenje za domovino, bo di ohranjen časten spomin, prizadetim sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

Na dopustu se nahaja saržent Joseph Champa. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu njegove sestre Victorije Champa, 15711 Saranac Rd. Na svoje službeno mesto v Camp Howze, Texas, se bo vrnil jutri.

Mr. in Mrs. Anton Malovasic, 19401 Pawnee Ave., sta dobila obvestilo od vojnega departmeta, da je njun edini sin štabni saržent Anthony med pogrešanima, in sicer od 31. decembra v poletu preko Francije. Graduiral je z Collinwood višje šole. Upamo, da bodo starši kmalu prejeli obvestilo, da je zdrav in živ.

Stanley Marn, 1/c Petty Officer Boatmen's Mate, sin Mr. in Mrs. Louis Marn, 14416 Sylvia Ave., je prišel na dopust iz Bermude. Tu bo ostal 12 dni in prijatelji ga lahko obiščejo na omenjenem naslovu.

DRUŠTVO "KRANJ"

Slovensko samostojno podporno društvo "Kranj" je izvolilo za leto 1944 sledeči odbor: Predsednik Math Kern, podpredsednik John Cebul, tajnik Frank Stefe, 6414 Varian Ave., blagajnik Frank Fende, zapisnikarica Frances Pernach; nadzorniki: Joseph Drobnič, John Kern in Joseph Kne. Društvena zdravnik sta: Dr. F. J. Kern in Dr. Carl W. Rottér. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 uri zvečer v sobi št. 4, staro poslopje Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Amerika pri volji posredovati v rusko-poljskem sporu

WASHINGTON, 17. januarja. — Državni tajnik Hull je danes izjavil, da so Zedinjene države ponudile svoje posredovanje v prizadevanju, da se obnovijo diplomatski odnosi med Poljsko in Rusijo, da pa se do sedaj ni prejelo še nikakega odgovora iz Moskve.

Ponudba za posredovanje je bila Rusiji stavljena potom ameriškega poslanstva v Moskvi, je izjavil Mr. Hull, ki pa ni v svoji izjavi izrazil nikakega mnenja, katera stran, da je v mejnem sporu v pravem.

Rusija zavrnila poljski predlog

LONDON, 17. januarja. — Rusija je danes odločno zavrnila predlog poljske zamejne vlade v Londonu, da se sporno vprašanje poljske vzhodne meje poskuša rešiti s pogajanjimi, obenem pa je dala namig, da se bo rusko - poljska kriza rešila edino, ako sedanja poljska vlada odstopi in njeno mesto zavzame nova vlada.

Obenem je sovjetska vlada imenovala posebno komisijo, ki naj preišče obtožbo poljske vlade, ki je bila prvotno objavljena od strani Nemcev, da so Rusi po okupaciji Poljske pomorili mnogo tisoč poljskih oficirjev. Ta obtožba proti Rusiji od strani poljske vlade v Londonu je bila lani spomladni povod za prelom odnosov med Poljaki in Rusi.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

"Pravda" poroča o britskih pogajanjih z Nemci

Vest, da se je vršil tajen sestanek z Ribbentropom je v Londonu ogorčeno zanikana

LONDON, 17. januarja. — Kakor se poroča iz Moskve, je "Pravda" objavila poročilo, da tirano, 12. januarja, iz Kaira, ki se je glasilo:

"Glasom vesti, ki se jih je prejelo iz verodostojnih grških in jugoslovanskih virov, se je nedavno vršil v nekem obalskem mestu pirenejskega polotoka (v Španiji) tajen sestanek med dvema britskima vladnima predstavnikoma in nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom.

"Namen sestanka je bil, da se dožene pogoje separatnega miru z Nemci. Kakor se razume, sestanek ni ostal brez rezultatov."

"Pravda" ni v zvezi s tem poročilom dala nobenega komentarja, niti niso o njem komentirali ruski vladni krogi, toda v ruski javnosti je objava vesti izzvala veliko presenečenje.

Ogorčeno zanikanje angleške vlade

Britsko zunanje ministrstvo je danes odločno zanikalo resničnost omenjene vesti glede pogajanj med njegovimi predstavniki in Ribbentropom. List "Daily Mail" je objavilo tozadevne vesti v "Pravdi" danes označil kot "insult za ves britski narod" dočim drugi londonski časopisi izražajo obžalovanje, da

Miha Krek postal član italijanske komisije

KAIRO, 10. jan. (O.N.A.) — Jugoslovanska vlada v izgnanstvu se je odločila, da praktično uredi svojo udeležbo v Zavezniškem posvetovalnem zboru za italijanske zadeve, ter je imenovala svojega predstavnika.

Za to mesto je določen Miha Krek, Slovenec, ki je bil podpredsednik vlade v Trifunovičevem in Jovanovičevim vladnim kombinacijah.

Ban Šubišić je imenovanje odklonil

Kralj Peter je bil obljubil in ponudil to mesto Ivanu Šubišiću, banu Hrvaške, ki živi v New Yorku, toda Šubišić je stavil take pogoje, da jih vlada ni mogla sprejeti. Zahteval je namreč, da ostane odgovoren edino le kralju, ne pa vladi.

Tehnično osebje, ki bo pridruženo Kreku, bo izbrano v teku prihodnjih dni.

Tolmačenje imenovanja jugoslov. zastopnika

To imenovanje, smatrajo tukajšnji krogi, potrjuje legalnost pozicije tukašnje jugoslovanske zamejne vlade proti partizanom, ki so zahtevali zasebno predstavništvo v tem zboru.

V zboru se bodo nahajali ameriški, britanski, ruski, jugoslovanski in grški člani. Njih posel bo, da dajejo Zavezniški Kontrolni Komisiji nasvete. Omenjeno Kontrolno Komisijo je ustanovil general Eisenhower meseca novembra.

je taka vest mogla biti priobčena v vplivnem moskovskem časopisu.

Partizanska ofenziva pri Zagrebu in Kočevju

LONDON, 17. jan. — Nocoj je semkaj dospelo poročilo, da so partizanske sile maršala Tita prodrle v bližino Zagreba, od katerega so oddaljene samo še 25 milj, medtem ko je druga partizanska kolona vrgla nazaj Nemce pri Kovčevju, 30 milj severovzhodno od Reke.

Partizanski pohod na Zagreb je poročan v vesti iz Budimpešte, ki tudi javlja, da je hrvaški kvizling Ante Pavelić razglasil nujnostno stanje v Zagrebu, in da je bilo aretiranih 3.000 oseb, v poizkusu, da se ustavi beg zagrebškega prebivalstva v partizanske vrste izven mesta.

Nemški radio je danes poročal, da je v Šibenik, ki se nahaja v nemški oblasti, dospela sila "srbskih nacionalistov," ki sestoji povečini iz dijakov.

Titov vojni komunike, ki je bil oddan po svobodnem jugoslovanskem radiju, javlja, da partizani prodirajo južno proti Reki in da so izvršili uspešen napad na močno nemško kolono med Kočevjem in Rakekom, in zadali Nemcem tetške izgube. Ostri boji se tudi nadaljujejo v centralni in vzhodni Bosni.

Novi grobovi

VELINKA MILICH

V Mt. Sinai bolnišnici je preminila Velinka Milich, rodom iz Cetinja v Crni gori. Pokojnica je bila 53 let stara, ter je stanovala na 3783 E. 53 St. Bila je vdova in tu zapušta edino hčer Zorko. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne pod vodstvom A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Save in nato na rusko pokopališče sv. Teodozija.

JOHN JANEŽIČ

Za pljučnico je umrl v mestni bolnišnici John Janežič, star dve in pol leta. Njegov oče služi v ameriški armadi, ter bo prišel na pogreb. Družina stanuje na 16103 Trafalgar Ave. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 2. uri popoldne iz Zakraskovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave.

POGREB JOSEPH HROVATA

Pogreb Joseph Hrovata se bo vršil v četrtek ob 10. uri jutraj v cerkev sv. Vida in ne ob 9. uri kot je bilo poročano.

IGNAC SLAPNIK ST.

Danes ob 1.25 uri jutraj je preminil v bolnišnici, kamor je bil nekaj ur preje pripeljan, dobro poznani cvetličar Ignac Slapnik, st. Svoje trudapolno delo je dokončal po par dni bolezni, ki ga je večkrat napadla. Bil je v 60. letu svoje starosti. Pogreb je določen za petek. Podrobnosti bomo poročali jutri.

SOVJETSKI POZIV GRKOM

WASHINGTON, 7. januarja (O.N.A.) — Sovjetska Rusija je preko radia naslovila grškim gerilcem poziv naj se zedinijo, ter jim stavila za vzgled ... "slavno Rdečo Armado in jugoslovanske patriote."

Poziv je bil očitno sinkroniziran s sličnim pozivom grške zamejne vlade na dan Novega leta.

SEJA PODR. ST. 48 SANS

Nocoj ob 8. uri se v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., vrši seja podružnice št. 48 SANS. Ker je to prva seja v tem letu, se prosi vse nove izvoljene zastopnike, da se gotovo udeležijo. Podano bo finančno poročilo, in vršile se bodo volitve ter ukrepalo o drugih zadevah.

ZENSKA SE JAVILA V LORAINSKEM NAPADU

Včeraj se je v Lorainu, Ohio, prostovoljno javila policiji 38-letna Mrs. Russell King, ki je bila povod surovega napada od strani petih možkih na Cecilu B. Daltona pretekli teden. Morala se bo zagovarjati s petorico svojih "braniteljev" radi dejanskega napada.

Vodja napada, Wm. Essner, se še vedno nahaja v bolnišnici, ker so mu po odkritju zločina "odpovedali živci." Eden izmed napadalcev je lorainski policaj Frank Eiden.

VILE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. Charles Benzle, 15611 Corsica Ave., so se včeraj zgledale vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka, ki je tehtal sedem funtov in dve unči. Mati in dete se dobro počutita in se nahajata v Booth Memorial bolnišnici. Dekliško ime matere je bilo Pauline Nagode, ter je hči Mr. in Mrs. Frank Nagode, 13610 Chataqua Ave. Cestitamo!

IZREDNA SEJA

Nocoj ob 8. uri se v dvorani št. 2 Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., vrši izredna seja direktorija S. N. D. Prošeni so vsi direktorji, da so gotovo na mestu ob času.

ZADUŠNICA

V sredo, ob 6:30 uri jutraj se bo v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave. brala zadušnica ob priliki prve obletnice smrti Louis Može. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

NOVA DRŽAVLJANKA

Te dni je Mrs. Frances Repar, stanujoča na 435 E. 160 St., postala ameriška državljanica. — Naše čestitke!

VAZNA SEJA

Članice društva Waterloo Grove št. 110 W. C. se opozarja, da se jutri ob 7:30 uri zvečer vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., redna mesečna seja, ki bo zelo važna. Poleg drugih važnih reči, se bo tudi razmatrivalo o prireditvi za 25. letnico obstanka društva. Po seji se vrši bingo igra. Članice so prošene, da se polnoštevilno udeležijo.

Naši fantje-vojaki

Mr. in Mrs. John Kantz, 19908 Mohican Ave., sta dne 10. januarja prejela obvestilo od vojnega departmeta, da je bil njihov sin Cpl. Frank A. Kantz, ubit v bitki dne 27. decembra 1943.

Cpl. Frank A. Kantz

Pokojni je bil 29 let star. Rojen je bil v Clevelandu, ter je potoval v Collinwood višjo šolo. K vojakom je bil vpoklican 30. septembra 1942, ter je imel svojo bazično treningo v Camp Gruger, Okla., in sicer pri inženirskem oddelku, s katerim je bil okrog 1. septembra 1943 poslan preko morja. Pred odhodom k vojakom je bil uposlen pri Cleveland Tractor Co. Bil je član društva Zavedni sosede št. 158 SNPJ. Njegovo zadnje pismo na starše, je bilo pisano 17. decembra, v katerem jim je sporočil, da je prejel njih pisma in božična darila. Poleg žalujočih staršev zapušta pokojni brata Louisa, S

Možje umirajo ... kaj boste storili vi?

Ako bi se vam zdelo, da vam ni mogoče kupiti nadaljnjih vojnih bondov, tedaj samo pomislite na izkaze naših padlih—mrtvih, ranjenih in pogrešanih.

Od vsakogar se pričakuje, da kupi za vsaj \$100 vojnih bondov, POLEG rednega nakupovanja, kajti edino na ta način bo kampa-

nja za četrto vojno posojilo dosegla kvoto. Ako pa vam je mogoče, tedaj jih kupiti za \$200, \$300 ali \$500.

Poglejte še enkrat zadnji seznam onih, ki so padli v boju, potem pa storite svojo dolžnost, kakor so jo storili oni, ki so umrli za vas!

Let's all BACK THE ATTACK!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Office of War Information, Washington, D. C.

KRVAVA ORGIJA HITLERJEVEGA HLAPCA V ZAGREBU

Šestnajst zagrebških meščanov je bilo umorjenih v znak maščevanja in na povelje poglavnika Pavelića, zaradi tega, ker je bilo skladišče za municijo v Sopšicah poginano v zrak od jugoslovanskih patriotov, in sicer v neposredni bližini Zagreba.

Ta samolastni umor zagrebških meščanov, med katerimi se je nahajalo več znamenitih mož, je izzval v hrvaški prestolnici velikansko razburjenje.

"Svenska Dagbladet" poroča, da je Pavelić ukazal izvršiti te umore, da bi prestrašili vse one, ki se nahajajo v opoziciji proti njegovemu režimu. Dne 23. decembra je bil oddan preko zagrebskega radia podroben opis obesa šestih meščanov, ki so bili usmrčeni dan poprej. Njihova imena so bila objavljena kot sledi:

Alojz Kocmur, rojen 1908 v Ljubljani, rimski katolik, samec, bivši asistent na univerzi v Samarkandu.

Dr. Branimir Ivašić, rojen 1906 v Karlovcu, rimski katolik, oženjen, žurnalista.

Peter Mihovević, rojen 1900 na Rabu, rimski katolik, oženjen, žurnalista.

Ljubomir Sokolović, rojen 1901 v distriktu Sušak, grški pravoslavni, oženjen, advokat.

Radovar Reuherzer, rojen 1910 v Bjelovaru, rimski katolik, bivši svetnik generalnega ravnateljstva za transport v Zagrebu.

Dr. A. Eksander Florić, rojen 1890 v Osijeku, rimski katolik, oženjen, tehnični inženir v Zagrebu.

Stjepan Tomas, inženir, rojen 1909 v Osijeku, rimski katolik, oženjen, komisar generalnega ravnateljstva za transport v Zagrebu.

Bogdan Ogridović, rojen 1911 v Zagrebu, rimski katolik, oženjen, učitelj v Zagrebu.

Ivan Sineski, rojen 1905 v distriktu Jastrebarski, rimski katolik, samec.

Anton Puklavec, rojen 1908, rimski katolik, samec, krošnjar iz Krizovceva.

Stjepan Kozak Grndža, rojen 1911 v Sasincih, rimski katolik, oženjen, mežnar v Sasincih.

Nikola Truka, rojen 1910 v distriktu Šibenika, rimski katolik, prodajalec v Zagrebu.

Ivan Lokušić, rojen 1924, v Sesvetu blizu Zagreba, rimski katolik, samec, poljski delavec.

Pavao Budisavljević, rojen 1908, v Udbini, mežnar.

Ljubomir Stanković, rojen 1883 v Ivanu, grški katolik, oženjen, krojač v Zagrebu.

Dobro informirani washingtonski krogi poudarjajo, da je ta nezaslišani teroristični zločin marionete Pavelića dokaz, da je Pavelić prišel do skrajnih meja nasilnosti, da bi se držal na oblasti, v svoji blazni želji, da si pokori razjarjeno ljudstvo. Komaj par tednov je minulo, kar je zagrebški nadškof Stepinac javno protestiral proti dekretu marionetne vlade, glasom katerega je dovoljeno umoriti prebivalstvo katerega koli kraja za "zločine" jugoslovanskih patriotov, ako resnični krivci niso predani v teku 24 ur.

Toda glas najvišjega hrvaškega cerkvenega dostojanstvenika je ostal bob v steno pri oblasti-željnem poglavniku.

Človeka starega kova

V bližini Rena sta do nedavno živela brat in sestra, človeka izredne skromnosti in nenavadne plemenitosti. Zarana sta že izgubila starše, vendar sta še nadalje ostala skupaj in kmotovala, kot da mora tako biti. Brat France na ženitev še misli ni, njegova sestra Liza pa je pogosto smeje zatrjevala, da ima za to še dovolj časa.

"France in Liza, to sta še dva dobra, pošena človeka starega kova," je rekel marsikdo. Ko so jeseni dozorela jabolka, so otroci iz cele sosenske prežali pri vrtnih vratih. Tedaj je prišla Liza z belo čepico na glavi k vratom in jih povabila: "Le pridite semkaj, otroci!"

Potem jim je v sadovnjaku pritegala veje in jih potresala, da so jabolka padala otrokom na glavo, oni pa so se smejali in skakali stran. Tudi Liza je delila z njimi veselje, zraven pa jih še nagovarjala: "Le pobirajte — napolnite si žepe itd."

France je prišel nekoč k vrvarju Noldenu po nove konopce. Noldenov starejši sin, ki je prav to leto pristopil k prvemu svetemu obhajilu, je stal na dvorišču in blebel pri nekem štoru. Tri deklice so stale na kuhinjskih vratih in trgale z medom namazani kruh. V veži na klopi je malček ponosno jezdil "konja," v zibelki pa je ležal najmlajši član družine in večal na vse pretege.

"Priatelj," je začel France, "nabaviti si moraš še par prašičev, potem boš imel kaj za otroke; lep kos slanina za malico, to ti bodo rasli. Zdaj jedo preveč kruha in krompirja."

Nolden je pogledal za svojo ženo: "To je pa dobra misel," je odvrnil, "na to bo treba misliti. Pa v hranilnik moramo pogledati, kaj on na to pravi... zakaj prašiči so precej dragi. In ljudje kot mi..."

France je vzel vrvi in odšel. Drugi dan po kosilu je znova šel na obisk k Noldenu, a tokrat z dvema krasnima prašičkoma. Prevezal ju je z vrvič cirkrog trebuha in ju z bičem gnal pred seboj.

"Tu jih imate," je dejal Noldenovi ženi, "denite jih v hlev." Ženska je obstala brez besede. Debelo je gledala Franceta in solze so ji stopile v oči. Ko je zvečer vrvar zvedel novico, se je na mestu obrnil in šel k Francetu in Lizi. "In kaj stanojo živalce?" je vprašal.

Tega še vedela nista, njemu se pa tudi ni tako mudilo s plačilom. Bosta že na trgu povprašala. In... tega vrvar nikdar ni zvedel.

Nekega večera so sosedje prišli skupaj in vlekli na svoje pipe. Liza se je morala ves čas boriti proti tobačnemu dimu in je večkrat zamizala. Pomenkovali so se o vremenu in delu na polju.

Ta pogovor je vse zanimal. "Jaz bi moral še obdelati kosček zemlje na Kopinju. Toda kaj, ko pa moram do večera garati v kamolomu, in ko pridem domov, je že skoraj mrak," je tarnal Peter Vrbani.

"Res je to," se oglasi France, "za ljudi, ki zunaj delajo, to ni prijetno."

Drugi dan je Peter dobil delopust pol ure prej ko po navadi. Hitro je pograbil lopato in odhitel čez polje proti svojemur kosčku zemlje. Prišedši na cilj je bil tako presenečen, da mu je lopata padla iz rok: njegova njiva je bila lepo in globoko preorana.

"France, France," je ginljivo dejal... "ti dobri France!"

V ponedeljek zjutraj je Liza opazila, da je Petrova hči Roza nenavadno blede in objokana. Drugekrat je prepevala od ranega jutra do poznega večera, danes pa je tako molčela. In pri obedu ni prav nič jedla, samo v krožnik je strmela.

"Otrok," je končno začela Liza, "tu nekaj ni v redu. Včeraj si bila doma — ali mar tam ni kaj prav?"

Deklica je prišla predpasnik in pričela ihteti... Janka ne sme poročiti... Včeraj so ji doma tako rekli starši... To naj si kar iz glave izbije... Je sicer priden in vrl fant, toda nič nima. Naj vzame rajši Seljakovega Antona. Saj vendar ve, da jo ta rad vidi. Janka pa nikoli ne bodo privolili, ne, nikdar ne! Tako ji je dejal oče.

France in Liza sta se spogledala.

"Tega vendar ne smeš tako resno vzeti, Cvetka! Bo že dobro. Morda ve moj brat kak dober svet, kaj, France?"

"Poslušaj, Roza," je predlagal ta kratko in jedrnat. "Pojdi k očetu in materi! Čez dva tedna bo pristava zraven nas izpraznjena. To vzemi v najem in začnita z dvema kravama!"

Roza ga je neverno pogledala: "Toda midva nimava dovolj, da bi najela pristavo in kupila dve kravi..."

"Midva vama priskočiva na pomoč in posodiva denar, vidva pa ga vrnete, ko bosta zmogla... čez leta. Mudi se ne in midva vaju bova še dalje podpirala. In ko bodo otroci že dorasli, bosta že imela lepo kmetijo. Pojdi sedaj hitro domov in povej to svojim staršem!"

In zavladalo je tisti dan veliko veselje v treh hišah, predvsem pa pri Francu in Lizi. To je bilo zares plemenito dejanje.

Nedavno sta oba umrla. Kmalu drug za drugim. Mnogo ljudi je bilo na pogrebu. In ko so prišli na pokopališče, so si govorili: "To sta bili še dobri čini starega kova!"

Zares, redkost so še taki ljudje na svetu. Zakaj, ko bi jih bilo kaj več, bi bilo danes gotovo drugačno razmerje in lepše sožitje med posamezniki in — med narodi.

Mine — Najhujši sovražnik

Največji sovražnik vojaka na fronti so mine. V prostranih predelih pred utrjenimi črtami jih preži na tisoče pod zemljo. Nič jih ne izdaja na zunaj, in navzgor, saj je njihov smoter, da privabijo nič hudega slutečega moža v pogubo. Nič ne izdaja, da jih more sprožiti že en sam in niti ne nepremišljen korak. Nikjer nisi varen pred minami. Veš samo to, da so tam, kjer je neko ozemlje zaprto z nizko žico, na kateri visijo svetle niti in koščki blaga, prav gotovo mine. Kje so še, pa je odprto vprašanje, ki pade nanj odgovor neredko šele tedaj, ko se neka zgodbi.

Mina je nepreračunljiva. Že s tem, da pritisneš na kakšno kljuko, se utegne sprožiti. Lahko te pa tudi prevari. Mogoče je vžigalnik kakšne mine bolj premeteno naravnani ali pa je postal zavoljo zunanjih stresov občutljivejši. Poljska kuhinja je zavila na stransko pot in v naslednjem trenutku je samo še kup zmlinčenega železja. Po neki jasi so vozili že nekoli-

Ruski generali na obisku zavezniške Osme armade

Slika predstavlja major generala Vasilijeva, ki se je s skupino sovjetskih generalov podal na obisk zavezniške osme armade, kateri poveljuje general Bernard L. Montgomery. Vasilijev je bil imenovan poveljnikom kampanje, ki je strla nemško silo pri Krimu.

Razmere na Bolgarskem

KAIRO, 9. jan. (O.N.A.) — Razmere na Bolgarskem primerjajo danes tukaj z onimi, ki so prevladovali v Italiji kratko pred brezpogojno predajo. Vsled tega se odkrito govori o tem, da bo doživela Nemčija v kratkem še eno razočaranje pri svojih zaveznikih, ki bi utegnili globoko prizadeti nemško strateško situacijo, ter jo prisiliti, da opusti svoje zunanje obrambne pozicije na balkanskem ozemlju in v jugovzhodnih predelih Evrope. Skupni pritisk ruske ofenzive in zavezniškega bombardiranja Zofije, je mnogo večji in bolj učinkovit kot vsi napor Nemcem naklonjenega regenta princa Kirila in njegove vlade pod Bogdanom Filovom, ki si z vsemi silami prizadevata, da bi ohranila Bolgarijo na strani osi. Vsled tega narašča ljudski pritisk na vlado, da se sklepe mir za vsako ceno.

Nacisti so v enem svojih radio oddaj opomnili pred par dnevi Bolgarijo, da je ona edina dežela, ki še ni poslala niti ene divizije na nobeno fronto, češ, da jim je menda do tega, da bi se rešili iz vojne ne da bi se ta točka spremenila. Toda Bolgari se nočejo boriti proti Angležem in Amerikancem. Edina stvar, ki bi jih mogla spraviti v vojno, bi bil napad s strani Turkov.

Ako Bolgarija izstopi iz vojne, bi morali Nemci popolnoma reorganizirati vse svoje balkanske pozicije. Ko je Italija odpadla, je Bolgarija prevzela njene policijske posle, s 6 divizijami v severni Grčiji in 12 divizijami v Macedoniji. To so ozemlja, katera smatra današnja Bolgarija za svoja — a povrh tega je poslala še dodatne divizije v vzhodno Jugoslavijo, kar je mnogo pomagalo Nemcem. Ako bi Bolgarija zapustila ta ozemlja, bi Nemčija najbrže ne mogla nadomestiti teh čet iz svojih izčrpanih rezerv.

Rast gerilskega gibanja Poročila iz Bolgarije naglašajo naraščajoče težave vlade, ki ni več kos notranjim homotijam. Iz bolgarskih in madžarskih radio oddaj je razvideti, da se množi gerilsko gibanje, posebno v gorah v bližini Plovdiva. Obljube amnestije ne pomagajo nič. Notranji minister Christov je pred kratkim sicer

ŠKRAT

Neki alkimist je napisal ob sežno knjigo o izdelovanju u-metnega zlata. En izvod knjige je poslal papežu Leonu X. Prepričan je bil, da mu bo papež ki je znan mecen znanosti in u-metnosti, poslal za to pozornost bogat dar, po katerem je alkimist tako hrepenel. Žal pa je bil alkimist silno razočaran. Modri in duhoviti papež Leon X. je poslal alkimistu veliko možno s sporočilom, da zlato tak lahko sam naredi.

Angleški državnik Cromwell je dal kovati nov denar, na katerem je bil na eni strani napis "Bog", na drugi strani pa napis "Anglija". Ko je Cromwell pokazal novi kovanec kralju, je ta pomenljivo zmajal z glavo. "Ali Vašemu Veličanstvu ne ugaja?" je vprašal Cromwell. "O, ugaja, ugaja," je odvrnil kralj. "samo to me moti, da Bog kaže Angliji hrbet."

DRAGOCENI ALUMINIJ V času Napoleona III. je bil aluminij še zelo redek. Da svojim gostom postregel s posebnim presenečenjem, je Napoleon nekoč običajni zlati namizni pribor nadomestil s priborom iz aluminija. Ves prizor je potem še dolgo govoril o tej senzaciji.

PTICEK Sredi tihe gmajnice, droben ptiček poje: "Kje so, kje so pesmice radostne zdaj moje?"

Pa prižvižga vetrček in se ponorčuje: "Jaz sem jih ukradel in jih prodal na tuje!"

Sredi tihe gmajnice droben ptiček poje: "Vrni, joj mi, pesmice! Vetrček jih noče."

objavil, da je bilo približno 1000 "komunistov" ubitih ali ujetih, toda kmalu nato, se je pokazalo da vstaja še in konca in nove, še strožje določbe so bile izdane.

Varna je bila skozi 36 ur popolnoma odrezana od zunanjega sveta, ker je policija iskala komunistov.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITRNE SKATLJICE

— Operite jih
— Strite jih
— Shrinite jih
— Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu: na vzhodni strani: prvo nedeljo v mesecu; na zapadni strani: tretjo nedeljo v mesecu

War Bonds Help Build a
CRUISER

NO 992-7443-17 12

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOV

Predstavniki:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

najhuš'ga pač jaz.

Cudila se je le temu, da je Cencij včasih ob nedeljah po rani maši izginil in ga ves dan ni bilo, zvečer pa se je spet prikazal, pa navadno zavil k Blatniku na Bistrici, se ga tam nalezal, pa vse pošteno plačal.

Kadar ga je le ta malo prinesel pod klobukom, mu ni zamerila; še smejala se je. Če ga pa dolgo ni bilo, tedaj se je spravila in ga je iskala, dokler ga ni našla. Blatnik, tisti, ki ima pri cerkvi krčmo, je nekoč pripovedoval, kako je navadno bilo, kadar je prišla ...

Nališana in pisana je pristopila v gostilno, lepo prijazno pozdravila na vse strani, odrinila tistega, ki je zraven Cencija sedel, in se sama usedla zraven svojega moža. Ta je vzklikel:

"Kaj pa ona tu išče? Ali mi bo pridigala? Zenska naj v cerkvi molči! Ali pa me hoče domov nagnati? Nikar! Kajti jaz, Vincencij Mrkač, si ne dam komandirati!"

"Kaj še misliš! To mi pa kraj pameti ne pride, moj milostni gospod," se je ženka zasmejala. "Pri nas imaš komando samo ti. Tako sem ti pri oltarju obljubila, da te ne bom zapustila v bridkostih in stiskah življenja, ampak da bom pri tebi ostala, dokler naju smrt ne loči."

"To sem jaz tebi obljubil, pa ne ti meni."

"Držala pa sem jaz obljubo in tebi je bilo vedno prav tako." Ko so se vsi pivci naokrog glasno zasmejala, je bil Cencij v zadregu.

"Ko bi imel svojo trobento, bi ti kaj na uho zatrobil," je dejal zamolklo; "ker je nimam pri sebi, ti bom nekaj zapel" — in začel je z odrtim baritonom:

Sosedu d'jal Matijček je: Ej, Jurij, Jurij, kaj je to, me baba n'kamor ne spusti, ej, Jurij, kaj se bo?

Urška pa mu ni ostala dolžna — in ker je bila "tička", je kljunček odprla in poredno zapela Cenciju v obraz:

Smo sestrice tri, najmlajša sem jaz; mamu možeke že,

Vse se je zakrohotalo. Tedaj je Cencij počasi zasukal glavo od leve na desno in spet od desne na levo ter vprašal:

"Kaj pravzaprav hočeš?" Brumno mu je odgovorila: "Najprej hočem skodelico kave, potem bom vžgala svetilko in ti bom svetila domov, da se ti spotoma nič hudega ne pripeti."

Izpila je eno skodelico, izpila še drugo in še tretjo, zraven pojedla štiri žemlje, potem pa je prižgala svečo v svetilki in rekla:

"Cenc, zdaj pa izpij, plačaj zame in zase in spremi me domov! Noben pravi mož ne pusti žene same ob takem času domov."

Mojster Smola je odvrnil:

"Da, spravil te bom domov, kajti ženske niso za v gostilno. Jaz bi bil že davno šel, ko bi me ti tako dolgo ne bila zadržala."

Kaj se je potem zgodilo, to je povedala Urška. Vso pot do doma je Cenc brundal ko medved in se jezil nase, doma je takoj zasmrčal in zaspal ko polh, drugo jutro pa je že ob petih čepel na svojem trinožniku in koval in šival, kakor da mora vse Slovence obuti.

Tako in podobno je bilo vsakokrat, kadar je imel mojster Smola svoje dneve. "Tička" in "Smola" sta se lepo razumela in živela veselo in zadovoljno.

Ko sta se bila oženila, nista utegnila kam romati, sklenila pa sta že tedaj, da pojedeta na zimo kam. Zdaj je bila že zima, novo leto je prišlo, svečnica se je bližala — kam bi se odločila? Zena je dejala, da pojedeta na Brezje, mož pa je predlagal, da bi se peljala okoli na Maribor in si še tega ogledala. Ker je bila Urška tudi zato, sta torej soglasno sklenila, da se podasta najprej na Brezje, nazaj grede pa v Maribor. Skrb za kravo sta naložila sosedu in tisti teden po svečnici sta šla na pot. Urška seveda nališana kakor craka, oba židane volje, s polno denarnico — to se pravi: Cenc je imel le še nekaj ostankov tistih svojih sumljivih kovačev, ki mu jih je dajal bogve kdo. Urška pa je imela blagajno za jba in je ni dala iz rok,

Nacisti se pripravljajo na uro napada

Maršal Von Runstedt, ki načeljuje nemškim silam v zapadni Evropi, si ogleduje sektor "atlantske stene" za obrambo. Vsa vojna fizihologija Nemčije se je očitno spremenila iz ofenzive na obrambo in nacisti neprestano prerokujejo datum zavezniške invazije iz Anglije.

"The Hour Is Near"

THIS POSTER, a copy of which has been smuggled out of Belgium and sent to the U. S., is pasted on walls throughout occupied Belgium by patriots. Translated from the French it reads: "The Hour Is Near," meaning, of course, that the invasion of western Europe by the United Nations is imminent, and that Nazi war criminals had better remember that the day of retribution is near.

ampak je sama plačevala za o-ba, da bi ljubi možek ne imel prehudih skrbi z računi in ne prehudih skušnjav.

Kakor sta sklenila, sta šla najprej na Brezje k Mariji Pomagaj. Lepo sta opravila svojo božjo pot: Cenc nič manj kakor Urška. Da, Cenc je še klečal pred čudežno podobo, ko je Urška že radovednost prodajala po cerkvi.

Z Brezji sta menila še na Bled — pa kaj bi po zimi na Bledu! V Ljubljani sta bila od vlaka na vlak, toliko da sta pogledala v frančiškansko in stolno cerkev, potem pa sta jo mahnila kar v Maribor, kjer sta ostala čez noč in ves drugi dan. Zjutraj sta bila pri frančiškanih, nato sta šla na Slomškov trg gledat kje škof prebiva, odtod na Slomškov grob in nazaj proti Glavnemu trgu, grede sta stopila še v Cirilovo tiskarno, kjer sta plačala naročni-

"Pavla, kako, da si prišla tod mimo? Ali si mene iskala?" je izpraševala Urška.

"Ne, saj še vedela nisem, da sta tu. V trgovino imam pot — pa sem te zagledala in že koj od zadaj spoznala. Kako pa pride-ta vidva v Maribor?"

"Na ženitovanjskem potovanju sva — sicer za pol leta pre-pozno, haha," se je smejal čev-ljar. "Zdaj moraš pa že z nama kam, gospodična Pavla."

"Rada — toda za gospodično me nikar ne zmerjaj! Kam pojdemo?"

"Kjer dajo dobro jesti in piti — in poceni."

Zavili so na Rotovski trg in si poiskali tih kot. "Kako še kaj vidva?" je vprašala ciganka, ki ni imela — razen črnih oči in nekaterih porednih kodrov — prav nič ciganskega na sebi, ampak je bila taka, kakor prava mestna gospodična.

"Še kar; kakor pač moreva," je odgovoril čevljar in poredno pomežiknil z očmi. "To se pravi: moji ženi je prav dobro."

Pa ga je "tička" že obrevsnila:

"Kaj, tebi morda ne, he? — Tvoj živi dan ti še ni bilo tako dobro kakor zdaj. Ko ptič pod nebom živiš, vsega imaš, kar ti je treba, žeje tudi ne trpiš in za nič ti ni treba skrbeti."

"To je res! Za nič drugega mi ni treba skrbeti, samo zato, da izpolnjujem voljo svoje žene, ki mi jo je ljubi Bog poslal."

"Tiii — ali ti ne pustim vse po tvoji volji?"

"Da, ker tvoja volja je vedno tudi moja volja — mora biti."

(Dalje prihodnje)

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680

V BLAGOHOTNO OBVESTILO

"Enakopravnost" že od svojega postanka podpira kulturna in podporna društva, deluje na celi črti za povzdigo in napredek slovenske javnosti in naselbine.

"Enakopravnost" se tudi v sedanjí vojni krizi neumorno trudi, da prinaša svojim somišljenikom in čitateljem resnična poročila.

"Enakopravnost" se zaveda svoje dolžnosti napram Ameriki in ji nudi svojo moralno in gnutno pomoč na različen način; obenem pa se tudi vztrajno bori, da bo našim zatiranim rojakom in rojakinjam, ki danes trpijo pomanjkanje in čutijo bič zatiranja, zasijalo solnce svobode.

"Enakopravnost" vrši svoje delo po svojem najboljšem pre-pričanju. Za seboj ima zaslonbo vse zavedne javnosti, ki čuti v svojem srcu ljubezen do bližnjega.

Da bo "Enakopravnosti," kot glasnici ljudske pravice, mogoče služiti v dobrobit napredku, je potrebno, da je deležna tudi gnutne podpore v obliki oglasov in novih naročnin, zatorej se priporoča društvom, da ji ob priliki, ko prirejajo svoje piknike, izlete in zabave, poklonijo tudi oglas, poleg dopisov, trgovcem in obrtnikom ter profesionalcem pa da se je spomnijo z ogla-som, ko dobijo v svojo žalogo kaj novega, itd.

"Enakopravnost" tudi izvrši, vsakovrstne tiskovine, listke, vstopnice, letake, itd. Delo je lično in po zmerni ceni.

ENAKOPRAVNOST

SLOVENSKI DNEVNIK

6231 ST CLAIR AVE.

HEnderson 5311-5312

HANG THIS UP IN YOUR KITCHEN TO SERVE AS A DAILY REMINDER

TO SPEED OUR BOYS HOME!

Help shorten the war—save American lives—with a precious fighting weapon—FOOD

Save yourself and your family. Do you do these things to the best of your abilities and opportunities?

PRODUCE as much food as you possibly can? - On the farm? ☐ - In the Victory Garden? ☐	SHARE your food? - By sharing it willingly with our fighting men and fighting Allies? ☐ - By accepting rationing cheer-fully? ☐ - By buying no more rationed food than you really need? ☐
CONSERVE your food? - By wasting nothing—cleaning the plate? ☐ - By preserving food in your home? ☐ - By substituting plentiful for scarce foods? ☐ - By serving the right foods for strength and health? ☐	PLAY SQUARE with food? - By always turning in your stamps when you buy rationed foods? ☐ - By paying no more than top legal prices? ☐

FOOD IS THE MIGHTIEST WEAPON OF THEM ALL

